

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Kakajna vsak četrtak in velja za poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katek“ „Eskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust, inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapre reklamacije se pošiljne prosto.

Avstrijska zunanja politika.

Načelnik avstrijskega generalnega štaba, Konrad pl. Hecendorf je v četrtak, dne 30. novembra odložil svojo službo, ker se ne strinja s politikom ministra za zunanje zadeve, z grofom Erentalom. Ta dogodek nam je razjasnil, da se v visokih in odločilnih krogih naše države ne strinjajo vsi z Erentalovo politikom, posebno pa ne vojaški krogi. Načelnik generalnega štaba je namreč oseba, ki ima govoriti prvo besedo o našem vojaštvu, in Konrad pl. Hecendorf se je zaradi svojih vrlin smatral tudi za našega vojskovodjo, ako bi bila naša država prisiljena kje na vojsko. Posebno se je odlikoval z vojaškimi pripravami ob priliki osvojitve Bosne in Hercegovine, katere je izpeljal tako izborna, da se mu je čudil ves svet. Pri naši armadi, vojakih in častnikih, je bil Konrad izredno priljubljen, naravnost oboževan.

Grof Erental zagovarja svojo politiko, ki obstaja v tem, da smo v tesni zvezi z Nemčijo in Italijo. Zveza z Nemčijo pa ni toliko potrebna nam, kakor Nemčiji sami, ker te države nihče drugi ne mara za zaveznika. Zveza z Italijo pa za nas nima mnogo vrednosti. Italija ne mara nas in mi ne Italije. Zato traži Italija svojo mejo pred ljubim avstrijskim zaveznikom, a tudi mi imamo ob celi meji proti italijanski državi od Goriške do Tirolske vse polno vojaštva, gotovo ne iz samega prijateljstva in zaupanja. Zveza z Italijo nas stane toliko, kakor da bi z njo ne bili zvezani, in zato tudi Konrad Hecendorf za to zvezo ni maral. Kaj pa je hotel?

Sedaj ropa Italija v Afriki Tripolitanijo. Ne godi se ji najboljšje, toda skoro gotovo je, da bo, četrdo po dolgem in težkem boju, nazadnje vendar dosegla svoj cilj, kajti nihče neče priti Turkom na pomoč. Ko pa bo imela Italija Tripolitanijo pod svojim širokim roparskim klobukom, potem se bo poželjivo ozrla po drugi deželi, na katero je že dosedaj obročala svojo pozornost. Ta dežela pa ne leži v Afriki, ampak za našim hrbtom, za Bosno-Hercegovino, torej na Balkanu, in se imenuje Albanija ter spada pod Turčijo.

Italijani sami trdijo, da hočejo imeti to deželo. Ako bi se jim to kedaj posrečilo, potem bi imela Avstrija strašno slabe čase. Adrijansko morje, po katerem se razvija naša trgovina, bi bilo italijansko morje, zaprto za našo trgovino in vojaško brodovje. Mi bi postali vjetniki Italije in da razrušimo kletko, v katero bi bili zaprti, morali bi z vojsko. Zato je pametno, in Konrad pl. Hecendorf je bil baje tega mne-

nja, sedaj uporabiti priliko, ko sta si Turčija in Italija v laseh, ter se zvezati z Rusijo in sporazumeti zaradi Albanije. Sedaj bi se dalo to doseči brzkone brez prelitja krvi, in če bi bil tudi odpor, vendar ne tako velik, kakor bo kedaj pozneje, ko bosta Italija in Turčija brez vojske.

Konrad pl. Hecendorf je zagovarjal torej nove zveze, ki bi nam bile porok, da se nam Italija ne bo naselila za hrbtom. Grof Erental pa noče pustiti prijateljstva z Italijo, ki nam pride zaradi vednega oboroževanja tako drago in ne bo imelo trajnosti. Za sedaj je zmagal Erental in odstopiti je moral Konrad pl. Hecendorf. Ali je s tem boljše poskrbljeno za bodočnost in mirni razvoj naše Avstrije, to je drugo vprašanje.

Naša živinoreja.

Že večkrat smo omenjali, da se socialni demokratje zaradi svojih tajnih zvez s kapitalisti ne upajo v velikem in obsežnem draginjskem vprašanju dotakniti druge točke, kakor draginje mesa. Tukaj imajo kmeta za nasprotnika in proti temu si upajo nastopati, čeprav je kmet dandanes večji siromak kakor delavec v marsikateri tovarni. Toda tudi to smo že povedali, da so naši poslanci v državnem zboru prevzeli vodstvo za odbijanja socialno-demokratskih napadov na kmeta. Znana stvar je sicer, da je dovolj živine v Avstriji in da je sedaj cena posebno nizka, vključ temu pa meso drago; a naši poslanci hočejo izvitvi zadnje orožje socialnim demokratom iz rok, zato je njihov zastopnik, dr. Verstovšek, v draginjskem odseku v sporazumu z večino izdelal poročilo, kako se naj pospešuje poljedelstvo, posebno seveda živinoreja. Da bodo naši živinorejci vedeli, kako varne varuhe svojih koristi in kako vnete zagovorniki imajo v svojih poslancih na Dunaju, zato priobčujemo vsebino predlogov, ki jih je izdelal dr. Verstovšek, zastopnik slovenskih poslancev, v draginjskem odseku. Predlogi se glasijo:

1. Vladi se naroča, da takoj od državnega zbora zahteva potrebne kredite za povzdigo reje goveje živine in prašičev. Kmečkim živinorejcem naj vlada dovoli podpore za nakup krme in piče; revnejši naj dobe nevratljive podpore in brezobrestna posojila.

2. Vlada naj poskrbi, da se bodo podpore za živinorejo v posameznih deželah v polnem obsegu uporabljale le v določeni namen.

Nekaj dni pred Sv. Antonom je predložil Franc Čremožnik po svoji trditvi od starogrofa Salma podpisano potrdilo, da je hmelj v Savinjski dolini vpeljal Hörnes, domači kaplan baronice Bourguignon (reci Burginjon), Bilger pa, da je izvrševal ravno Hörnesova navodila.

Kljub temu pa Terezija Kunst stavljene svote ni izročila Francu Čremožniku, temveč Andreju Antlogu.

Terezija Kunst je temu nasproti ugovarjala, da od Čremožnika predloženi list nima nobene dokazilne moči, da ni bil podpisan od starogrofa Salma in dalje, da se je sadil hmelj v Savinjski dolini že poprej, ko ga je zasadila graščina Novo Celje, ter je ponudila tozadnevni dokaz po pričah Vinko Vabič, Jožef Zbtl, Fr. Petriček in Franjo Roblek.

Dalje je spremenila tudi svoje prvotno priznanje, da mora Čremožnik dokazati svojo trditve v 8 dneh in toliko, da se je dogovorilo, da se mora dokaz izvršiti do žalskega sejma dne 10. junija 1911.

Na podlagi tega stvarnega položaja zahtevala je Terezija Kunst, da se Franc Čremožnik obsodi, F. Čremožnik pa, naj se ugotovi, da izročitev zneska 40 kron Andreju Antlogu po Tereziji Kunst ni bila opravljena, naj se Terezija Kunst obsodi, da mu stavo 40 K po odbitku posojila 20 K izroči.

Od Franca Čremožnika po njegovi trditvi predloženo potrdilo se glasi:

„Kaplan Hörnes, oskrbnik knez Salmovih posestev, pride na poziv kneza Salm, očeta sedanjega Salma, v Novo Celje, da nasvetuje, kako bi se dalo novoceljsko posestvo izboljšati. Ko duhovnik-kaplan preišče zemljo, pravi: „Poskusimo saditi hmelj“. To je bila torej njegova misel. On naroči služabniku, vrtnarju Bilgerju, da prinese sadeže. Po kaplanovem naročilu pride Bilger s hmeljskimi sadeži in nasadi

3. Vlada naj podpira živinorejske zadruge s podporami, premijami in dovoljevanjem krajevnih sejmov za živino.

4. Vlada naj vsled suše prizadetim revnim posestnikom dovoli podpore, in sicer: O pravem času naj se nabavi živež, posebno koruza in krompir, za živino posebno krma; za izboljšanje pašnikov naj se dovolijo večji krediti; umetna gnojila in semena naj se prodajajo po znižani ceni.

5. V ta namen naj ustanovi vlada v Kalužu (v Galiciji) državno tovarno za umetna gnojila.

6. V krajih, koder je živinoreja v nevarnosti zaradi suše in bolezni na gobcu in parkljih, naj dovoli vlada kmečkim posojilnicam izdatne kredite, iz katerih morejo dobivati živinorejci posojila za nizke obresti.

Tistim kmetom, katerim je živina poginila vsled kužnih bolezni, naj dovoli vlada podpore za nakup živine.

Vse to naj izvrši vlada v sporazumu z deželniimi odbori. Državne podpore pa ne smejo biti odvisne od deželnih podpor.

7. Vlada naj v korist poljedelstva, obrti in industrije, pospešuje izrabljanje vodnih moči za električne naprave.

8. Država naj v posameznih deželah podpira zavarovanje živine in po potrebi izpremeni veterinarsko-policijske zakone.

9. V prosepah živinoreje naj se izboljšajo pašniki ter uravnajo hudourniki in reke. V ta namen naj se državni melioracijski sklad zviša od 8 na 14 milijonov in sklad za manjše melioracije od 2 na 4 milijone kron. Za uravnavo hudournikov naj prispeva država 70 odstotkov.

10. Vlada naj dovoljuje kmečkim društvom in in zadrugam brezplačno živinsko sol in solne odpadke ter izdela načrt zakona za kmečka hipotekarna posojila proti nizkim obrestim.

S temi predlogi se bode bavila še zbornica.

Politični ogled.

Dne 30. novembra: Načelnik avstrijskega generalnega štaba general Konrad pl. Hecendorf, je danes naznanil cesarju, da odstopi. Cesar je njegov odstop sprejel. — Hrvaško-slovenski klub v državnem zboru je imel danes važno sejo. Določilo se je nadaljno postopanje kluba. — Seje ogrskega državne-

hmelj na njivi pred gradom, kakor mu kaplan ukaže. Na prvi njivi je bil poskus slab; na drugi njivi se je obnesel. Ko milosrdni pokojni knez vidi, da uspeva hmelj, naročil je služabniku Bilgerju, naj pokaže tudi sosedom, kako se sadi hmelj. Za Salmom so začeli saditi hmelj pl. Hackelberg in Warsberg in potem šele Hausenbüchler in drugi. Kaplan Hörnes je prišel nasade večkrat pregledovat, in je bil vesel, ko je videl, da po njegovem nasvetu v dolino došla rastlina donaša ljudem lepe dohodke.

Leta 1886 je bil zadnjič v Novem Celju in leta 1889 je v Nemčiji umrl; umrl je v mestu Radolfzell. Bilger je vsled nekih nesporazumnosti s pokojnim knezom, izstopil iz knezove službe in je v Žalcu umrl.

Vse to ve na drobno pripovedovati še živa sestra pokojnega kneza in sedanji pragrof Salm sam.

Potemtakem je prvotni vzrok, da je prišel hmelj v Savinjsko dolino: duhovnik, dvorni kaplan in obenem gospodar Salmov — Hörnes.

To zgodovinsko resnico je lastnoročno menil za kroniko potrdil g. pragrof Salm Novoceljski.

Dr. Jančič m. p. Altgraf Salm m. p.

Priča Miha Božič je povedala, da se je nekaj dni pred sv. Antonom 13. junija 1911 peljal s F. Čremožnikom v Celje; ko sta se pripeljala mimo njive Andreja Antloga, je Čremožnik ustavil voz, poklical Antlogo, ki je delal na njivi, na cesto, ter mu rekel, da ima sedaj že dokaz za svojo trditve pri stavu. Ob enem mu je pokazal od starogrofa Salm podpisano izjavo ter pristavil, da je pokazal to izjavo tudi Tereziji Kunst. Antloga je odgovoril, da dobi dokaz za svojo trditve od Hmeljarskega društva v Žalcu.

PODLISTEK.

Komu se ima Savinjska dolina zahvaliti za hmelj?

(Spomenik duhovniku Hörnesu!)

C. kr. okrajna sodnija v Celju je po c. kr. sodnem svetniku dr. Jos. Kotnik-u v pravnih stvareh Terezije Kunst pos. v Gotovljah, tožnice zastopane po dr. Karlovšku, proti Francu Čremožnik, pos. v Grušovljah po dr. Benkoviču, zaradi 20 K, in Franca Čremožnika po dr. Benkoviču, tožnika, proti Tereziji Kunst, po dr. Karlovšku, zaradi 20 K na podstavi z obema strankama opravljene ustne razprave razsodila (pravomočno): 1. Tožena Terezija Kunst je dolžna tožniku Francu Čremožnik za stavo pri njej shranjenih 40 K in pravne stroške plačati v 14 dneh pod izvršbo; 2. nasprotno se zavrne njen tožbeni zahtevek, da je Franc Čremožnik dolžan njej vrniti posojilo v znesku 20 K ter pravne stroške.

Defansko stanje. Nesporno je, da sta tožnika Franc Čremožnik in pa Andrej Antloga, pos. v Gotovljah, stavila vsak 20 K ter dala stavljeni denar T. Kunst v shrambo.

Predmet stave je bila trditve Franca Čremožnika, da hmelja v Savinjski dolini ni vpeljal bivši oskrbnik v Novem Celju, Bilger, temveč da so to storili duhovniki. Dotični dokaz se ima izvršiti v 8 dneh; ako Čremožnik v tem času dokaže svojo trditve, mora Terezija Kunst, ki je njemu za stavo 20 K posodila, izročiti stavljenih 40 K njemu, sicer pa Andreju Antlogi.

ga zbora se vrše mirno. — Rusija je poslala zopet Perziji zahtevo, da naj plača vse stroške, ki jih je imela Rusija pri pošiljanju vojaštva v Perzijo, ali pa ji bo tekmo 48 ur napovedala vojsko. — Na Španskem so pri občinskih volitvah skoraj na celi črti zmagali pristaši kraljestva, ali takozvani monarhisti.

Dne 1. decembra: Cesar je danes sprejel novoimenovana avstrijska kardinala, olomuškega nadškofa dr. Bauerja in dunajskega dr. Nagla. — V proračunskem odseku državnega zbora je govoril dr. Šusteršič in je zahteval, naj se ozira vlada tudi na gospodarske zahteve v južnih deželah. — Volitve v hrvaški sabor se bodo vršile 15., 16. in 18. decembra. — Perzija je odklonila zahteve Rusije. Rusko vojaštvo koraka proti glavnemu perzijskemu mestu. — Kitajski vstaši so sedaj gospodarji Kitajske, vladne čete so povsod poražene.

Dne 2. decembra: Cesar se je zopet malo prehladil, ko se je pred kratkim zgodaj jutraj vozil na sprehod. — Predbožično zasedanje državnega zbora bo baje končano dne 16. decembra. — Spravna pogajanja med Poljaki in Rusini so se razbila. — Ban Tomašič prepoveduje volilne shode hrvaških strank. — Na Kitajskem so vladne čete od vstajev popolnoma premagane.

Dne 3. decembra: Cesar je imenoval generala Blaža Šemua za načelnika avstrijskega generalnega štaba. Šemua je rodom iz Kranjskega. — Kljub prepovedi so hrvaške stranke priredile danes mnogo volilnih shodov. Mažaronska vlada zaplenjuje dan za dnevom neljubo ji hrvaško časopisje. — Avstrijska vlada je poslala na Kitajsko bojno ladjo „Franc Jožef I.“, da štiti Avstrijce v Šangaju na Kitajskem.

Dne 4. decembra: Cesar, ki se je v soboto prehladil, je že zopet ozdravel. — Večina čeških državnozbornih poslancev je sklenila, stopiti v vladno večino. — Baje namerava odstopiti zunanji minister Entental. — V ogrskem državnem zboru so djali novo brambno postavo z dnevnega reda. — Resen spor preti tudi med Rusijo in Turčijo. — Med vstaši in vladnimi četami na Kitajskem je prišlo do tridnevne premirja.

Dne 5. decembra: V proračunskem odseku državnega zbora je bil sprejet začasni proračun. Poslanec dr. Korošec je govoril o potrebi ojačenja vojaštva na avstrijsko-italijanski meji. — V nemškem državnem zboru se je vršila zopet razprava glede maroškega vprašanja, na kar se je državni zbor zaključil. Bila je to zadnja seja starega državnega zbora. — Rusija pošilja v Perzijo nove vojaške čete.

Razne novice.

Iz šole. Stirirazredna ljudska šola v Framu je povišana v petrazrednico. — Za definitivnega učitelja in šolskega vodjo na ljudski šoli v Razborju je imenovan definitivni učitelj pri Sv. Martinu na Pohorju Ivan Lah. — Kot definitivni učitelj je nastavljen na šoli v Cirkovcah tamošnji provizorični učitelj Karol Pfaner. — Kot definitivna učiteljica v Središču je nastavljena tamošnja suplentinja Olga Serajnik. — Definitivna učiteljica v Hočah Cecilija Tržan je dobila začasen dopust. — Učiteljici ročnih del v Št. Ilju v Slov. goricah in v Št. Lovrencu nad Mariborom Ana Hufschmied in Eliza Pračtl ste stopili v stalen pokoj.

* Poroka. V Haasbergu pri Planini na Kranjskem so v četrtek, dne 30. novembra t. l. prevzvišeni gospod knez in škof lavantinski v grajski kapeli sv. Antona Pad. poročili hčerko svetl. kneza Hugona

Priča Jurij starogrof Salm je izpovedal, da se spominja, da je v njegovi mladosti prišel hišni kaplan njegove tete baronice Bourguignon, Peter Hörnes, v Novo Celje, inspicirat tamošnje nove hmeljske nasade.

Od svojega očeta kneza Salm ve priča, da je Hörnes priporočil knezu, saditi hmelj in da je Hörnes učil takratnega knezovega vrtnarja Jožefa Bilgerja, kako je s hmeljem ravnati.

Ko se je potem pokazalo, da hmelj v Savinjski dolini dobro uspeva, so začeli saditi hmelj baron Hackelberg in Warsberg in potem tudi Hausenbüchler v Žaleu in drugi posestniki. Pri vseh teh nasadih posredoval je Bilger in to dejstvo je menda tudi vzrok, da se pripisuje njemu tudi misel za sajenje hmelja.

Po mnenju priče pričel se je saditi hmelj v Novem Celju koncem 60. let, v ostali Savinjski dolini pa nekaj let pozneje; natančnih podatkov o času priča ne more podati.

Priča predloži pismo svoje tete baronice Bourguignon z dne 10. novembra 1911., ki se glasi v slovenski prestavi:

„Na Tvoj poziv Ti naznanjam, kar Ti je itak že znano, da se hmelj v Savinjski dolini nikakor ni začel saditi vsled inicijative Jožefa Bilgerja, rajnega oskrbnika Tvojega očeta, temveč vsled nasveta rajnega župnika g. Petra Hörnes-a, domačega kaplana moje matere na gradu Herschberg.“

Isti je vsled povabila Tvojega očeta, kateri ga je zavoljo njegovega gospodarskega znanja in njegove izkušnosti visoko čislal, prišel iz Herschberga v Novo Celje, da pove svoje mnenje o izdatnejšem gospodarstvu. Hörnes je proučil tam zemeljske in klimatične razmere in vsled tega izrečno priporočal, naj se v Novem Celju zasaди hmelj.

Na ta predlog se je Tvoj oče odločil, saditi v Novem Celju hmelj. Hörnes se je vrnil v Herschberg in

Windischgrätz, Lujizo, ki je svoj čas v Konjicah iz Njihovih rok prejela tudi zakrament sv. birme, s ces. in kr. komornim grofom Ivanom Ceschi iz Tirolskega. — Med svati, katerih je bilo približno 50, je bilo opaziti predsednika gosposke zbornice, kneza Alfreda Windischgrätz, in najodličnejše zastopnike knežjih in grofovskih roduv Windischgrätz, Auersperg, Ceschi, Thun in Attems. Lep natančnejši dopis o izredni slavnosti prinese prihodnja številka.

* Razmere na naših poštah. Zadnji čas nam pogosto dohajajo poročila, da se naš list naročnikom zelo neredno dostavlja. Po nekod dobijo „Slov. Gospodarja“ še-le čez teden dni, drugod manjka zopet notranja pola lista, ali pa je list raztrgan ali umazan, predno pride naročniku v roke. Prosimo naše somišljenike, da se za vsak posamezni slučaj takoj pritožijo na pošti, in če to ne pomaga, naj nam naznani zadevo, da bomo proti dotičnim osebam, ki so krive tega nereda, nastopili tako, kakor taki ljudje zaslužijo. Od nas se list vedno redno odpošilja.

„Sloga“ je zopet zapela svojo staro, neskladno pesem: hvalisanje nekdanjih slogaško-liberalnih poslancev, pred vsem seveda svojega krušnega očeta, v političnem penzionu živečega hofrata Ploja. Ne maramo kratiti nobenemu poštenemu delavcu za narodni blagor njegovih resničnih zaslug, toda menimo, da je vsako izmišljevanje in pretiravanje odveč, ker se tiste namišljene zasluge takoj razblinijo v nič, če se na nje posveti z lučjo resnice. „Velikanske uspehe“ nekdanjih deželnih poslancev dokazujejo med drugim slovenske meščanske šole, ki jih ni, slovenske gospodarske in strokovne šole, ki jih ni, lokalne železnice, ki jih ni, regulirane reke, ki jih ni; neregulirana Drava, samo v nemškut. delu regulirana Pesnica, neregulirana Ložnica, neregulirana Sotla itd. Kako so bili poslanci sami zadovoljni z „uspehi“, ki so jih dosegli od nestrpne in skrajno nestrpne nemške večine, so sami najbolje pokazali s tem, da so kraju svojih „uspehov“, to je Graecu, obrnili hrbet ter se dolgo časa niso hoteli več vrniti v graško deželno zbornico. Tako smo častivredni „Slogi“ dali zopet nekaj tvarine za spev, ki pa ne bo več — slavospev. Štajerskim Slovincem še sploh ni prišel čas za politične slavospeve, in zato je „Slogino“ hvalisanje gotovih oseb sama in ostudna politična hinavščina.

* Pametno! Na kratkem potovanju po Dravski dolini sem naletel v eni fari na pogreb. Med žalujoče spremljevalce rajnega se je delil listek s slovensko prestavljenimi psalmi, ki se pojejo pri pogrebi, ter pogrebni molitvah. Ker ponese ljudje ta listek s seboj na dom, se počasi udomači in spozna vsebina pomenljivih obredov in mrtvaških opravil, pa tudi našim ljubeznjivim „Proč-od-Romovec“ vzame taka prestava očitane zoper tuj (latinski) jezik pri cerkvenih opravilih.

* Vlaseh so si prav hudo nemški nacionalci na Štajerskem. Liberalni učitelji, glavna opora svobodomiselnih nemških strank po mestih in trgih, se puntajo zoper svobodomiselnost nemško deželno gospodarstvo ter burno zahtevajo zvišanje plače. Pretečeno nedeljo so imeli nemški spodnještajerski učitelji v Mariboru svoje zborovanje, na katerem so voditeljem nemške deželne politike pravili tako gorke, da je predsednik nemškega Volksrata, dr. Delpin, ki je temu zborovanju predsedoval, bil prisiljen, odložiti vodstvo shoda. Torej sam predsednik Volksrata, pred katerim sicer kaj pogosto trépeče marsikateri avstrijski minister ali višji uradnik, ni mogel ukrotiti besnečih nemških duhov. Nemško-liberalnim mogotcem so se začele tresti nacionalne hlačice ob misli, ali bodo učitelji izvedli svojo grožnjo, ki jo je izjavil učitelj Schie-

berg v to svrhu, da je znal prav ravnati z novimi hmeljskimi nasadi v Novem Celju.

Pravi povzročitelj hmeljarstva v Novem Celju in stem tudi v Savinjski dolini, je torej Peter Hörnes, duhovnik; stem je torej trditev Franca Čremožnika pristani dokazana.

Franca Čremožnik je pa svojo trditev tudi pravočasno dokazal; kajti po izpovedbi popolnoma neprizadete, torej polno verjetne priče Miha Božič, je dognano, da je že nekaj dni pred 13. junijem 1911 pokazal Andreju Antloga potrdilo starogrofa Salma, iz katerega so bila zgoraj navedena dejstva razvidna.

Sedanji ugovor tožene Terezije Kunst, da temu potrdilo ne gre dokazilna moč, je naravnost nagajiv, ker se pri stavi gotovo od nobene strani ni mislilo na kak dokaz v smislu civilno-pravnega reda in ker se je sedaj resničnost potrdila izkazala celo pravnim potom. Čremožnik je doprinesel dokaz, katerega mu je bilo v dogovorjenem roku mogoče dobiti; če bi bil pa Andrej Antloga zahteval drugi dokaz, bi bil moral to že pri stavi izreči, ne pa pozneje brez pravih razlogov trditi, da predložena listina nima dokazilne moči.

Ker sta torej obe vprašanji v prilog Franca Čremožnika rešeni, moralo se je njegovemu tožbenemu zahtevku na obsodbo nasprotnice v plačilo zneska 20 kron, ugoditi, nasprotno pa tožbeni zahtevki Terezije Kunst zavrniti.

Končno je še pripomniti, da je pri zgorajšnjem pravnem položaju zaslišanje vseh, od Terezije Kunst za trditev, da je bil hmelj že prej v Savinjski dolini, ko ga je zasadil knez Salm, navedenih prič bilo za rešitev pravnega spora brez pomena in se je moralo odkloniti.

Celje, dne 24. novembra 1911.
Dr. J. Kotnik l. r.“

fer iz Cmureka, da bodo namreč vsi nemški svobodomiselnih učitelji krenili v socialno-demokratičen tabor, če ne dobe večje plače. Da, celo gosp. Wastian, ki se ga kaj rado proslavlja za rešitelja spodnještajerskega nemštva, z vsemi svojimi zvenečimi nemškimi frazami ni našel milosti v očeh svojih nemških bratcev, temveč se je odmev, ki so ga njegove besede izzvale izmed učiteljstva, glasil: Proč z Wastianovim predlogom! To je namreč tisti predlog, ki je nameraval deželni šolski svet celotno spraviti v nemške svobodomiselnih roke ter je bil neposredni razlog za slovensko obstrukcijo. To je torej slika nemškega gospodarstva v štajerski deželi: vse polno dolgov, vedno več novih zahtev, iztegovanje rok po večjih plačah, strah pred novimi deželnimi davki in ravnanje ter kavsanje svobodomiselnih nemških bratcev med seboj. Mi Slovenci pa lahko ravnodušno gledamo, kako Nemci sami dokazujejo pogubnost nemškega liberalnega gospodarstva v deželi, in mirno čakamo, da bomo govorili zadnjo besedo.

* Slovenska liga katoliških akademikov na Dunaju si je izvolila na svojem obnem zboru dne 15. novembra t. l. za naslednje poslovno dobo sledeče predsedstvo: Predsednik Imbro Bolkovac, stud. med.; podpredsednik Lovro Sušnik, cand. phil.; drugi podpredsednik Anton Tomaszek, stud. agr.; tajnik Franciček Vitek, cand. iur.; blagajnik Josef Musielewicz, cand. phil.; odborniki: Cyril Melicharek, cand. phil.; Theodor Myslevec, stud. ing.; Vlado Smolčič, stud. esp.; Lovro Bogataj, cand. iur.; Vekoslav Vrtovec, stud. iur.

Zadružna zveza v Mariboru priredi po božičnih praznikih dne 27. in 28. decembra tečaj za nadzorstvo v hotelu „beli vol“ v Celju. Vse zadruge, pri katerih nadzorstvo ne deluje, se pozivajo, da pošljejo v ta tečaj vsaj enega člana nadzorstva. Dne 28. in 29. decembra pa se vrši tečaj za sestavo računskih zaključkov v Celju. Oni gospodje, ki se bodo udeležili tečaja za nadzorstvo, se lahko udeležijo tečaja za sestavo računskih zaključkov. Vse one zadruge, katere ne sestavljajo same računskih zaključkov, naj pošljejo svoje tajnike v ta tečaj, udeležijo pa se tega tečaja tudi lahko načelniki posojilnic. Prijave za oba tečaja naj se prav kmalu pošljejo. Zadružni zvezi v Mariboru.

Letošnji Mohorjani so vredni velike hvale, — kajti do sedaj so nabrali za „Slovensko Stražo“ že 1360 K. Lepa požrtvovalnost in velik napredek v primeri z lanskim letom, ko je bilo prav v tem času nabranih samo 360 K. Prisrčna jim hvala. Poznamo pa še nekaj stotin slovenskih župnij, v katerih je tudi narodna zavednost doma, in tako upamo, da se Mohorjani tudi v teh župnijah spominjo „Slov. Straže.“ Mohorjani! Mohorjeve knjige so znamenje kulture slovenskih domov. Plačajmo dobrote in duševno bogatstvo Mohorjevih knjig z darovi „Slov. Straži“!

* Nemškim otrokom pomagajte! Nemški Šulferlein in Südmarka iztezata svoje prste po slovenskih otrocih, da bi jih ponemčila. Pravita, da jim je samo blagor otrok pri srcu. Na Češkem pa imajo stotine in stotine stradajočih nemških otrok, osobito v Orlovskem gorovju (Adlergebirge), za katere pa nimata dovolj usmiljenja. Zato se dotični odbor obrača na Slovence, naj bi podpirali gladujoče otroke velikega nemškega naroda. Tukaj pomagajte razni nemški Šulferajni, razne Nord- in Ost- in Südmärke in razne zveze Nemcev, če vas res prevzema ljubežnost do otrok!! Skrbite za nemške otroke! Nemške otroke rešite gladu! Slovenske otroke pa pustite pri miru, za nje bodo Slovenci poskrbeli sami!

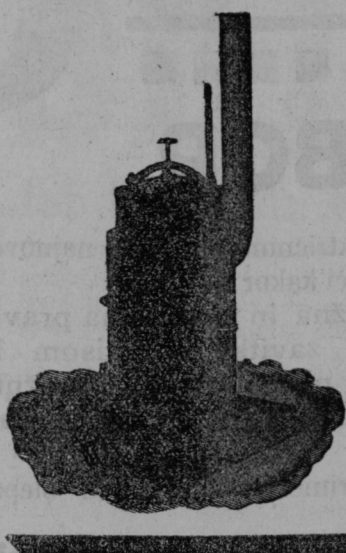

Cene deželnih pridelkov.

Table with columns: Ime pridelka, Gradec, Maribor, Celje, Ptuj, Ormož. Rows include various agricultural products like wheat, rye, and oil.

ALFA brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljššan sestav! Močna izpeljava popolnoma iz kovanelega železa in železne pločevine! Svarilo se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa! Zahtevajte cenike. Dopisuje se slov.

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3.

Maznanilo.

Kupujem vsake vrste srno in tudi les po najboljši ceni; tudi se menja žnje z moko. Janez Špeš posestnik parne žage in mlinar Mariboru, nasproti dragonske kasarne, Magdalensko predmestje.

Novi koroški sladki hrušovec po 82 vin. liter dobi se pod naslovom L. Donau, Glavni trg 10, Celje. 1151

Trgevec J. Traun na Ptujski gori sprejme učenca poštenih katoliških starišev, kateri ima veselje do trgovine; pri onih, kateri imajo že dovršene kakor razrede gimnazije ali realke, se učna doba skrajša, ponudbe naj se takej vposlejo. 1188

Učence, od poštenih starišev, z za dostno šolsko izobrazbo, slovensčine in nemščine zmožnih, prijete za nanjosti in živahnega temperamenta se sprejme v manufakturni trgovini Vinko Skat, Ilirska Bistrica - Notranjako.

Dva mizararska pomočnika takoj sprejme Jožef Pichler mizar na Kamenščaku, p. Ljutomer. 1193

Trgevske učence z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme v trgovino J. Kodrič, Fram. 1183

Kmetovalci!

Naročujte litoželezna prenosna kotljišča za pičo, nove preključive prenosne kotle kakor tudi parilnike, bakrene kotle za žganje kuhati, poljedeljske stroje in vse potrebščine železnine pri veletrgovini z železnino

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

Vzajemna zavarov. v Ljubljani.

Glavni zastop za

Spod. Štajersko

:: pri Franu Pograjc, :: Maribor, Fabriksgasse 21

Zavaruje 1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvo- nove in premičnine ter — 2. proti prelomu zvonov. Edina domača slovenska zavarovalnica. Sroji k svojim! Sprejema tudi zavarovanja za življenje, ozir. doživetje in proti neugodam za Nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico. 48 Pojasnila daje gorenji zastop.

Zahvala. Globoko užaljeni radi prebrideke izgube naše dobre mamice Agate, se zahvaljujemo vsem dobrotnikom, prijateljem in znancem, za izraz ljubezni in sočutja. Pristrčno se zahvaljujemo č. g. duhovnikom, slavnemu pevskemu društvu za krasno petje, rodovini Maršič za obiske z boleznimi in darovani venec, zlasti vsem, ki so se udeležili pogreba naše dobre mamice, ter nji s tem skazali zadnjo čast in ljubezen. 1226 Kamenče, dne 3. grudnia 1911 Z. Lujoča rodbina Tavnar in Kraševic.

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju reg. zadr. z neom. zav.

Vabilo na

izredni občni zbor ki se bo vsil v nedeljo, dne 17. decembra 1911 ob 9. uri dopoldn v posojilniški pisarni v Ribnici na Pohorju.

Dnevni red:

- 1. Prememba pravil. 2. Predlogi in nasveti.

1243

Načelstvo.

Pojasnila o inseratih

daje upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 s.

Loterijske številke: Dne 2. decembra 1911.

Trst . . . 18 44 67 22 82 Linc . . . 36 32 76 42 57

Mizararskega učenca sprejme Josef Kolaric, Mizarški mojster, Maribor Franc-Jožefova cesta 9. 1167

Pridel. pošten in trezen viničar se išče z dobrimi spričevali, ki ima več delavskih moči, za viničarje v Okoški gorici. Lahko si redi tam več goved in svinj; tudi z drvmi je oskrbljen po dogovoru. Prednost ima tisti, ki je poučen o ameriških nasadih. Naslov pove Franjo Leskovar, posest. v Perovcah, p. Tepanje pri Konjicah. 1219

Proda se lepa še nova kasa. Pojasnila daje lastnik sam. Naslov pove upravnistvo Slov. gospodarja. 1205

Priložnostni nakup! Jako lepo posestvo obstoječe iz njiv, travnikov in gozda, zidana hiša z več sobami, prostorna klet ter gospodarsko poslopje, vse v najlepšem stanju, zraven dobrodoše mlin na dva tečaja. Posestvo leži na lepem kraju ob krajini cesti 5 minut od kolodvora, 30 minut od prometnega trga, meri do 5 oralov. Cena približno 4000 kron, vrednost do 6000 kron, se zaradi domačih razmer takoj prodaja. Vpraša se pri Mihael Gobec, Mestinjce, p. Šmarje pri Jelšah (Staj.) 1214

Hlapec, več poljskega dela, se išče za župnišče. Pojasnila da upravnistvo tega lista. 1204

Odda se ob novem letu služba organista in cerkovnika v Grižah. Prošnjik naj se oglasi pri cerkvenem predstojništvu v Grižah. 1194

Proda se lepa nova hiša z dvema sobama, kuhinjo, vežo, kletjo, vodenjakom, veliko drvarnico, svinjskimi hlevi in lepim vrtom. Prodaja vina, sadje, piva itd. Od postaje je 10 minut, od cerkve 15 minut. Lahki pogoji. Izve se pri Juriju Graber, Hotinjavas št. 56, Slivnica pri Mariboru. 1184

Trgovci! Sveža jajca kupujem vedno po najvišji ceni. Ponudbe na: Anton Prah, Dunaj IV, Schönbrunnorstrasse 7. Na željo pošiljam refer. Dopisuje se lahko slovensko.

Dekla, vi je zdravo in močno, pridno in zanesljivo, ima veselje do kuhanja, zna kuhati in kruh peči se sprejme s 15. novembrom ali 1. decembrom za celo leto proti lepemu plačilu in pouku v kuhanju. Karolina Schwarzschnig, veleposestnica Majšperg, p. Urna gora pri Ptuj. 1088

kuhrica se sprejme v župnišče. Mora biti v gospodarstvu svedena. Kje? pove upravnistvo. 1203

Proda se lepo posestvo zidana hiša z pečko krita, zraven dve kleti, lepo gospodarsko poslopje in 3 svinjski hlevi. Posestvo meri 8 oralov, 2 oralu lepega gozda vsakovrstnega lesa, 5 in pol oralu rjiv, travnikov in sadonosnika, pol oralu vinograda v lepi legi in novo trsje. Pred hišo lepi sadonosnik, ki rodi lepo namizno sadje, ali pa mošta do 15 polovnjakov. Posestvo leži zraven velike ceste, 10 minut od trga Šmarje pri Jelšah. Redi se lahko par volov, ena krava, par telet in en konj za vprego. Posestvo je vse v dobrem stanju in dobro obdelana zemlja, tudi pripravno za vsakega gospoda, kateri želi iti v pokoj. Cena je 15000 kron. Dolga ostane na posestvu ljubljanske posojilnice 1700 kron in šmarske posojilnice 700 kron. Več se izve pri Juriju Loriger, posestniku pri Sv. Tomažu, pošta Šmarje pri Jelšah. 1223

Kupci, pozor!

Vsed družinskih zazmer se pod sram tno ceno takoj prodaja krasno posestvo, ki meri 22 oralov, z v d brem svanu se nahajajočim poslopjem. Posestvo leži v lepi ravnini tik okrajne ceste, cerkve šole in pošte v mariborski okolici. Ker se lahko redi do 20 glav govedi, je pripravno za mlekarstvo. Kupec rabi samo 6000 kron. Ostalo je vključeno. Več pove Josip Serbec, Gradiška, p. Pesnica. 1209

Posestniki pozor!

Tvrška Alojz Maček, trgovina železa in stavbenega materiala v Mariboru, Tržaška cesta, zraven bolnišnice priporoča svojo veliko zalogo novih parilnih kotlov za živinsko krmo po zelo znižanih cenah, ceneje kot se dobijo pri tujih tovarnah in agentih. Kotli vsebujejo po 45, 55, 65, 75, 85, 100, 125, 150 litrov. Cena: K 64, 70, 80, 90, 96, 110, 120, 150. Nadalje priporoča po originalnih tovarniških cenah: tomatovo žlindro, šteditilna ogrišča, lite in bakrene kotle, zmečkalnice in vsakovrstno železo blago po izredno nizkih cenah. V zalogi so tudi mrliške rakve. 1202

Gostilna jako dobro idoča, z lepo hišo, gospodarskim poslopjem in vrtom, tik Maribora, se z vsjo opravno in koncesijo takoj prodaja. Kupec rabi le 6000 kron ker je ostalo vključeno. Več pove Josip Serbec, Gradiška, p. Pesnica. 1210

Sprejme se oženjen konjski hlapec za poljsko delo, (brez otrok imajo prednost) plača po pogodbi, nastop 1. januarja 1912. Odda se tudi kovačnica s poslopjem in več oralov polja na lepem prostoru v najem. Več se izve pri graščini Novikloster Sv. Peter v Sav. dol. 1216

Proda se lepa nova hiša z dvema sobama, kuhinjo, vežo, kletjo, drvarnico, svinjski hlevi in prav lepim vrtom. Lahki plačilni pogoji. Več se izve pri Juriju Graber, Hotinjavas št. 57, p. Slivnica pri Mariboru. 1185

127.000 cepenih trt imam na prodaj za leto 1912 in sicer sledečih vrst: Laški rizlec, zeleni rizlec, zeleni silvanec, muškati silvanec, ruhandec, beli burgundec, bela zlahtnina, rumeni muškati, pošip, šipon, in več drugih vrst in tudi nekaj tisoč korenjakov. Cena cepljenim trtam 12 K 100 komadov. Za 1000 komadov 110 K. Korenjaki po dopovoru. Več v ceniku, katerega pošiljam na zahtevanje franco. Za obilen obisk se priporočam. Josip Cotič trtničar in vinogradnik, Vrhopolje, p. Vipava, Kranjsko. 1158

Male posestvo pri Sv. Petru nize Maribora se po nizki ceni prodaja. Novo nasajen vinograd, velika njiva in lepi sadonosnik, Vpraša se pri Matiju Knaples, posestniku v Trčovi pri Mariboru. 1222

Lepa hiša, pripravna za trgovino s tremi stanovanji, gospodarsko poslopje, lep vrt, se radi odpotovanja posestnika takoj po ceni prodaja. Nova vas št. 21, pri Mariboru. 1142

Deklica, zdrava in zanesljiva, ki zna nekaj šivati in ima veselje kot sobarica se sprejme pri gospe Karolini Schwarzschnig, Majšperg pri Ptuj. 1135

Učenec iz poštene družine se sprejme v svečarni Franca Ducheka v Mariboru, Viktringhofgasse 30. 1244

Močne lesene stopnjice,

1 80 m široke in 4 20 mdolge, se takoj predajo po nizki ceni. Isto-tako tudi več mečnih oken, in nad 12 m dolga lesena ozir. steklena stena, ki bi bila jako pripravna za kako posojilnico. Vse to se lahko pogleda v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Pozor! Kdor hoče eno lepo posestvo na prav lepem kraju, ki obstoji iz njiv, travnikov in gozdov. Poslopje je vse zidano in z opeko krito. Posestvo je eno uro od Maribora. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri posestniku v Dogašah št. 4. Tam se izve kako stoji to posestvo. Vsega je 13—14 oralov zemlje. 1227

Slovinci k Slovincem!

Senica & Pilih, trgovca v Šoštanj

priporočata svojo na novo urejeno trgovino z manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom. Spravo za šivilje, krojače in čevljarje po najnižji ceni.

Kupujeta tudi vse poljske pridelke po najvišji ceni.

Postrežba točna in solidna. 1241

Svoji k svojim!

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 **MARIBOR**

lastna hiša

Državni
telefon
št. 113

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadržna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Pošto.
hran. št.
25010

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devišstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni vencji, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.

Na novo otvorena prodajalna pohištva

Karola Preis

v Mariboru, Stolni trg št. 6.

prodaja po ugodnostnih cenah

popolno, lakirano hišno opravo . . . . . 90 K
popolno, polirano hišno opravo . . . . . 150 K
popolno staronemško hišno opravo . . . . . 190 K

Žimnice, vložnice 8 K, lepe postelje na valjar, postelje s nastavkom 15 K; mize 9 K; trde polirane stole K 2.80; kuhinjska kredenca, predalčne omare 28 K; trde, polirane postelje s nastavki 24 K; spalniki divani, otomani 28 K; pristni usnjati stoli 9 K; jedilna miza na poteg 32 K; vse vrste lesnega in tapcirarskega pohištva, kakor za spalne in jedilne sobe v največji izbiri.

Edina zaloga štajerske tovarne za železno in mesingasto pohištvo Val. Bergman.

Žicaste podloge iz najboljših štajerske čice iz jekla 8 K; železno-okrižne postelje 16 K; postelje na jeklen oboj 22 K; pristne postelje iz mesinga s podlogo 65 K; železne umivalne mize 5 K.

Slobodno na ogled. Sloboden kup.

Razpošilja se na deželo. Dovoz na vse strani brezplačno, ilustrovani ceniki pohištva franco. 874

Postrežba poštena! Za jesen in zimo. Cene primerne! priporoča

narodni in domači trgovec

Franc Lenart v Ptujju

velikansko izbiro novodošlega moškega in ženskega sukna, nadalje vsakovrstnega pohištva, hlačevine, odeje, koče itd.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancom, kdor bo z blagom nezadovoljen naj pove — meni.

Priporoča se

Franc Lenart v Ptujju.

26

Naznanilo.

Amerikansko cepljene trje, 50.000 tisoč komadov je na prodaj, korenjakov, Rip. Portalis 20.000 komadov, in ključni Rip. Portalis za suho cepljenje 50.000 komadov.

Seznam trt:

1. Mosler. 2. Burgundec beli. 3. Muškat. 4. Gutedel, b. r. 5. Ranfol. 6. Kapčina. 7. Laški rizling. 8. Silvanec. 9. Ruhandec. 10. Traminec. 11. Sylvanec muškat. 12. Portugizec. Vse te trte so cepljene na Rip. Portalis.

Kdor si v jesen trte naroči, so cenejše kakor spomladi. Naročila se sprejemajo, dokler je kaj v zalogi. Cena po dogovoru.

Janez Werbnjak,

posestnik—trsnicar na Bregu p. Ptuj.

1031

Jakob Veziak

krojaški mojster,

Maribor (Burg) Grajski trg.

Priporočam največjo izber in po najnižjih cenah.

Obleke za gospode in dečke, površnike (Roglan), zimske sukne iz kožuovine, pelerine itd. Močne obleke za delavce, ter velika zaloga kajgastih hlač.

Velika zaloga

vsakovrstnega modnega blaga, iz katerega izdelujem obleke v najkrajšem času, po najnižjih cenah.

Postrežba točna, delo lepo in močno. Zagotavljam da bo vsak zadovoljen, ki si pri meni naroči obleko. 1141

Pazite na moj naslov.

Jakob Veziak, Maribor, (Burg).

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete brez truda, **garantirano 15 do 40 kron na dan zaslužiti**, pošljite za pojasnilo v pismu pet znakov po 10 vinarjev in svoj naslov. 1230

Josip Batič, Idrja-Sv. Trojica (Kranjsko).

Našim gospodinjam

priporočamo

le edino Pfeifer-jevo milo, ker le to napravi brez truda snežno belo perilo! Pazite na vtis Pfeifer in znamko :: :: tiger

926

Slovenske občine in gospodarska društva — spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“

Ne pozabite

Volno, sukno (štoffe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koče, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,

Maribor.

Grajski trg. 1036a Burgplatz.

Prepričajte se!

Ne zamenjajte!